

HOOIDAG

6 oktober 2010

Pubers, met je handen in het Hooi?

Eva Wiersma
gedragsdeskundige en beleidsadviseur bij Steinmetz | de Compaan

HOOIDAG

Opbouw

1. dilemma's in het werken met de doelgroep pubers met hersenletsel
2. Wat weten we van deze doelgroep?
3. Hoe kunnen we met deze kennis de dilemma's het hoofd bieden?
4. Met je handen in het Hooi

HOOIDAG

Dilemma's

- Ze willen niets (van wat wij belangrijk vinden)
- Ze willen veel (van wat zij belangrijk vinden, maar kunnen (nog lang) niet alles)
- Ze zijn eigenwijs
- Ze sluiten zich af
- ...
- ...
- ...

HOOIDAG

Wat weten we van deze doelgroep?

Er zijn allerlei ontwikkelingen gaande:

- Lichamelijke
- Psychische
- Sociale
- Hersenontwikkeling

HOOIDAG

Lichamelijk:

<p>Veranderingen</p> <ul style="list-style-type: none"> - Groeisput - Verandering in slaappatroon - Hormoonschommelingen - Ontwikkeling secundaire geslachtskenmerken 	<p>gevolgen</p> <ul style="list-style-type: none"> - moeite eigen lichaam te accepteren - langere kinderen worden als meer 'volwassen' ervaren - kind wordt langer dan zijn ouders, omkering luisterrol – initiatiefrol - andere voedingsbehoeften - meer slaapbehoefte - 'avondmensen' - stemmingsschommelingen - behoefte aan privacy - behoefte aan experimenteren met het eigen uiterlijk
--	---

HOOIDAG

Psychisch:

<p>Veranderingen</p> <ul style="list-style-type: none"> - Psychologische identiteit (hoe men zichzelf ervaart) - Op zoek naar zichzelf - Individuele - Morele ontwikkeling 	<p>gevolgen</p> <ul style="list-style-type: none"> - seksueel, cultureel, intellectueel en spiritueel - Identiteitsverwarring - negatief zelfbeeld - dalen in zichzelf af: persoonlijke zoektocht, afsluiten van de buitenwereld - voelen zich 'uniek' (de persoonlijke fabel) - differentiatie: door het verschil met ouders te benadrukken, wisselen tussen uitproberen/afzetten en naderbij komen (uit angst volledig los te komen) - mening van ouders/ volwassenen is achterhaald - referentiekader is mening van de peergroup
---	--

HOOIDAG

Sociaal

<p>Veranderingen</p> <ul style="list-style-type: none"> - Geslachtsrijping, hormonen - Genderidentiteit (hypothalamus) en volle seksedifferentiatie - Breed (breder) scala aan seksuele activiteiten (internet, mobiele telefoon) - Individuele 	<p>gevolgen</p> <ul style="list-style-type: none"> - seksuele en romantische fantasieën - schaamte - agressie (testosteron, ook: dominantie) - experimenteren met seksualiteit - behoefte aan echte voorlichting (veel valse voorlichting in de media) - socialisatie door de vriendengroep - op zoek naar groepsacceptatie, willen voldoen aan de groepsnormen. 'Erbij willen horen'.
--	--

HOOIDAG

Hersenontwikkeling

<p>Veranderingen</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hersenen ontwikkelen zich door tot 24-/27^e jaar - Verdere ontwikkeling van de prefrontale cortex, hypothalamus (hormonaalgifte, genderidentiteit), verandering in archivering in de hersenen - Meer communicatie tussen de hersencellen en meer verbindingen 	<p>gevolgen</p> <ul style="list-style-type: none"> - kunnen verbanden leggen tussen eerder verzamelde gegevens - Toename lange termijn geheugen - Nieuwe denkkaders van overstijgende concepten - vermogen tot hypothetisch - wetenschappelijk denken - Hoe meer je vraagt naar verbanden, hoe verfijnder het hersennetwerk opgebouwd wordt - Eigenwijs overkomen: Adolescent egocentrisme, en morele agressie - Voelen zichzelf 'slim', zijn dat ook in vergelijking met daarvoor (geldt voor alle niveaus), denken daardoor alles te begrijpen - Kunnen kritischer en afstandelijker naar hun (directe) omgeving kijken
---	--

HOOIDAG

Hersenontwikkeling, maar...!

-Ontwikkelingen kunnen zich slechts voortbouwen op eerdere vaardigheden die de persoon zich eigen moet hebben gemaakt
(- zgn. kritische fasen)

-Nieuwe gevolgen van het letsel kunnen ook ontdekt worden
(- denk aan 'nieuwe' problemen bij het wegvallen oude structuren waarin nog gefunctioneerd kon worden omdat het bekend was)

En

Dat wat vroeger mis ging komt in de pubertijd terug
(- denk aan hechting)

HOOIDAG

Terug naar de dilemma's

-Wat zegt het dilemma over de ontwikkeling van de persoon?

- op welk gebied? (lichamelijk, psychisch, sociaal, hersenen)

- In 'Hooï-taal': hoe zijn de beperkingen en mogelijkheden nu?

HOOIDAG

Terug naar de dilemma's

-Wat zegt het dilemma over de ontwikkeling van de persoon?

-Wat is de vraag achter de vraag van het dilemma?

- en/of: wat wordt er gecommuniceerd?

-In 'Hooï-taal': hoe zit het met de copingstijl?

-In 'Hooï-taal': in welk(e) leefgebied(en) speelt het?

HOOIDAG

De dilemma's het hoofd bieden

1. Formulering van de vraag: dilemma's, de vraag achter de vraag
2. Beeldvorming: (her)ontdekken van de persoon en zijn/haar leven
3. Plaats de vragen in het licht van de (nieuwe) beeldvorming
4. Bepaal je houding en communicatie ten opzichte van elkaar
5. Aan de slag...en evalueer

HOOIDAG

De dilemma's het hoofd bieden

Ad.4. Bepaal je houding en communicatie ten opzichte van elkaar

Houding: volwassen positie waar kan (transactionele analyse)

Communicatie: socratisch dialoog

Wees *'oprecht (&) nieuwsgierig'*!

HOOIDAG

Vragen?
